

Model vrouwenfiguur V04188

Vanaf de achttiende eeuw werden driedimensionale modellen van mannen en vrouwen vervaardigd, zoals deze. De eerste beeldjes werden vervaardigd in ivoor door Stephan Zick in Duitsland. De vrouw wordt steeds hoogzwanger afgebeeld, en komt veel meer voor dan haar mannelijke tegenhanger. Volgens Laura Gowing past de voorstelling van de moeder met haar foetus in de destijdsse denkbeelden die men had over de zwangerschap. De buik van het beeldje kan opgetild worden en de foetus, zonder navelstreng, kan er zomaar uitgetild worden. De foetus werd dan ook vaak als een actief mensje gezien, dat uit het passieve lichaam van de moeder moest ontsnappen.

Waarschijnlijk gebruikten geneeskundestudenten dit om te leren over het zwangere lichaam, alhoewel sommige historici opperen dat het ook gebruikt werd om gewone mensen in te lichten over de zwangerschap. Zulke beeldjes waren meestal in het bezit van mannelijke artsen, als een soort pronkstuk. Op die manier wilden artsen tonen dat ze kennis bezaten over vroedkunde, wat in de achttiende en negentiende eeuw nog niet helemaal gemedicaliseerd was.

Literatuur:

Laura Gowing, *Common Bodies: Women, Touch and Power in Seventeenth-Century England* (New Haven: Yale University Press, 2003).

Cali Buckley, "The Elusive Past of Ivory Anatomical Models", 26 oktober 2017, *College of Arts and Sciences: Dittrick Medical History Center, Case Western Reserve University*.
<https://artsci.case.edu/dittrick/2013/08/27/the-elusive-past-of-ivory-anatomical-models/>.

K.F. Russell, 'Ivory Anatomical Manikins', *Medical History* 16, nr. 2 (1972): 131-142.

Renske Smekens, mei 2024